

Sygn. akt II PK 347/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa K. T.
przeciwko "J." Sp. z o.o. w K.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 marca 2015 r., sygn. akt III APa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z powództwa K. T. przeciwko „J.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. o odszkodowanie, na skutek apelacji powoda i pozwanej oddalił obie apelacje i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Powód zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w części oddalającej apelację powoda (punkt I) i w punkcie II w zakresie kosztów postępowania. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do pytania: czy istnieje możliwość dokonania ustaleń dotyczących wysokości odszkodowania należnego z tytułu zakazu konkurencji w formie ustnej przy zachowaniu formy pisemnej kwestii zawarcia samej umowy o zakazie konkurencji. Jednocześnie wskazał na potrzebę wykładni art. 101² § 3 k.p. budzącego poważne wątpliwości,

ponieważ sądy orzekające o odszkodowaniu należnym pracownikowi z powodu zakazu konkurencji w sytuacji niezgodnienia go przez strony umowy o zakazie konkurencji w formie pisemnej, niejako automatycznie stosują wartość 25% podczas, gdy jest to odszkodowanie „nie mniejsze niż” a nie „dokładnie takie”, a przecież strony mogą ustalić ustnie wysokość wynagrodzenia, nie jest ono przez to nieważne, skoro sam jego brak w umowie nie czyni jej nieważną. Ponadto skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi. Wskazał, że w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, jak i kontrolna Sądu, co spowodowało rażące naruszenie art. 11 k.p. i art. 18 § 1 k.p. w związku z art. 101² § 3 k.p. w związku z art. 101² § 1 k.p., a także art. 382 k.p.c. oraz art. 391 k.p.c. w związku z art. 3 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wniesiona w sprawie skarga nie wykazała znaczenia jej rozstrzygnięcia dla realizacji tej publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, względnie potrzeby ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie

faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Natomiast w wypadku powołania się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Ponadto nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecnictwie wyraził swój pogląd, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, niepublikowane).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się również na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia stosownych argumentów, uwzględniających specyfikę tej podstawy warunkującej pozytywne rozpoznanie wniosku podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07, niepubl.; z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, Lex 560541). Istotne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W sprawie brak istotnego zagadnienia prawnego we wskazanym wyżej znaczeniu. Jak wskazano wyżej zagadnienie prawne musi również służyć rozstrzygnięciu danej sprawy. Nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego problem prawny, którego wyjaśnienie nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2009 r., II PK 248/08, LEX nr 736732). Tymczasem w niniejszej sprawie odpowiedź na przedstawione zagadnienie nie może spełnić takiej roli. Sąd Apelacyjny wyraźnie bowiem wskazał, że powód nie był w stanie wykazać, że strony uzgodniły wyższą od ustawowej wysokość odszkodowania z tytułu związania zakazem konkurencji, nie tylko przy pomocy zapisów umowy o zakazie konkurencji, lecz także przy pomocy innych źródeł dowodowych (uzasadnienie Sądu odwoławczego s. 14-15).

Brak jest również potrzeby wykładni art. 101² § 3 k.p., ponieważ jej dokonywanie jest z wyżej wskazanego powodu bezprzedmiotowe, bowiem nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Z analogicznych przyczyn skarga kasacyjna nie jest również oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd Najwyższy nie widzi sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ani oczywiście błędnej, widocznej na pierwszy rzut oka wykładni lub widocznego w taki sposób niewłaściwego zastosowania prawa, a tylko w takiej sytuacji wskazana przesłanka uzasadnia przyjęcie skargi.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.